



KÖNYVTÁRELLÁTÁSI SZOLGÁLTATÓ RENDSZER



AJÁNLÁS

PILLANATKÉPEK



Maklár



A Guruló könyvtár a benkőbokori tanyán



Hajós



Miske



Könyvtárbusz II. - Pécs



Nyárlőrinc



Butyka



Dunaegyháza

GONDOLATOK A KISTELEPÜLÉSEK KÖNYVTÁRI ELLÁTÁSÁHOZ KÉSZÜLT AJÁNLÁS ELÉ



Mérőföldköhöz érkezünk. 2012-ben megújítottuk és jogszabályban rögzített szakmai keretek között működtetjük a Könyvtárellátási Szolgáltató Rendszert, ahogyan mi egymás között hívjuk, a KSZR-t.

Ezzel párhuzamosan zajlik az EMMI Kultúráért Felelős Államtitkárságán a kulturális alapellátás koncepciójának kidolgozása. A két folyamat szerencsés találkozásából adódott az a következtetés, hogy az 5000 fő alatti lakosságsszámmal rendelkező településeken, a kulturális alapellátás egyik meghatározó helyszíne a KSZR keretében működtetett könyvtári szolgáltató hely legyen.

2013-ban megalkottuk azt a jogszabályt, amely megújította és megtöltötte tartalommal a kistelepülési könyvtári szolgáltatásokat, valamint meghatározta annak követelményrendszerét. Ez a megyei könyvtárak által működtetett országos könyvtári ellátórendszer 2015-ben már 2450 településen biztosít korszerű és magas minőségű könyvtári szolgáltatást Vas megyétől Békés megyéig. A kulturális alapellátás e könyvtári elemének megteremtésével több, mint 2 millió ember számára nyújtunk lehetőséget a minőségi kultúra értékeinek egyenlő esélyű megismeréséhez, hozzáféréséhez, amely javítani tudja a helyi lakosság életminőségét. Megfelelő teret és helyet biztosít a tanulásra, a tartalmas szórakozásra és a közösségi élmények megélésére ad lehetőséget.

A rendszer működtetésével a mércét magasra tettük: mindenki számára elérhetővé kívánjuk tenni a lakóhelyén, az otthonában,

a könyvtárak nyitva tartási idejétől függetlenül az országos könyvtári rendszer teljes szolgáltatási palettáját: Magyarország bármely könyvtárában elérhető könyvtárközi kölcsönzést, web 2.0-ás szolgáltatásokat, digitális tartalmakat az országos elektronikus dokumentumküldő rendszer révén, könyvjáradásokat, napilapokat és folyóiratokat, e-tanácsadási szolgáltatásokat, kulturális közösségi programokat.

Közös érdekünk, hogy a kistélepülések számára is folyamatosan biztosítani tudjuk a minőségi és korszerű kulturális szolgáltatásokat. Ennek érdekében készítettük el a KSZR működéséhez kapcsolódó Ajánlásunkat. Ez az Ajánlás egyaránt iránymutatást ad a könyvtári szolgáltató helyek fenntartóinak, a települési önkormányzatoknak és a szolgáltatást nyújtó megyei könyvtáraknak.

Célunk, hogy az európai szinten is egyedülállónak mondható kistéleplési Könyvtár-ellátási Szolgáltató Rendszer optimális körülmények között működve mindenkihez elérjen és támogatni tudja azt a nemzeti célkitűzést, hogy növeljük a vidéki térségek fejlődését, segítsük elő saját eszközeinkkel a társadalmi-gazdasági potenciáljuk kibontakoztatását és a népesség megtartását, valamint a társadalmi együttműködés erősítését, és a helyi értékek megőrzését.

Ehhez a közös munkához kérem az Önök segítségét!

Dr. Hoppál Péter
kultúráért felelős államtitkár
Emberi Erőforrások Minisztériuma

BEVEZETŐ

A Könyvtárellátási Szolgáltató Rendszer országszerte a kistelepülésen élők kulturális alapellátásának meghatározó része, minél magasabb szinten való működtetése kiemelt jelentőségű.

Az Informatikai és Könyvtári Szövetség éppen e cél megvalósítását szerette volna segíteni, amikor az Emberi Erőforrások Minisztériuma Kultúráért Felelős Államtitkárság Közgyűjteményi Főosztály kezdeményezésére az első, Budapesten megrendezett KSZR Műhelynapokat sorozattá fejlesztette. A Nemzeti Kulturális Alap Közgyűjteményi Kollégiumához beadott eredményes pályázata további három alkalommal biztosított továbbképzési lehetőséget a szolgáltatást nyújtó megyei könyvtárak vezetőinek, munkatársainak.

Ezeket a KSZR Műhelynapokon számba vettük a legfontosabb szakmai követelményeket, elemeztük a kialakult jó gyakorlatokat.

2014. május 26-27-én Pécsen találkoztunk, ahol az első európai uniós forrásból elkészült könyvtárbusz 3 éves tapasztalatát ismerhettük meg, illetve Orfűn megnéztük működés közben is a kis falvakban élők újszerű könyvtárellátását. Tájékozódunk a nyírségi bokortanyákon járó „guruló könyvtár” szolgáltatásairól is. Megvitattuk a vidékfejlesztés és a hálózatok együttműködési lehetőségeit a 2014-2020 közötti időszakban, ami jó alkalmat kínál más szakmákkal való összefogásra.

2014. október 27-28-án Győr adott otthont a KSZR Műhelynapoknak. Ezúttal Tatabánya, Székesfehérvár, Veszprém, Győr mutatta be a kistelepüléseken folyó könyvtárellátás gyakorlatát. Foglalkoztunk a KSZR könyvtárak webes megjelenésével, konzultáltunk az ellátás hatékony pénzügyi kérdéseiről is. Látogatást tettünk Dunaszi-

get és Kimle könyvtáraiban a helyszínen megbeszélve a megújítás tanulságait.

2015. január 14-15-én Eger fogadta a KSZR Műhelynapokat, ahol a kistelepülési könyvtári programok szervezésével foglalkoztunk fő témaként. A Morzsaparti keretében Komárom-Esztergom, Borsod-Abaúj-Zemplén, Nógrád, Bács-Kiskun, Pest és Heves megye legsikeresebb közösségi rendezvényeiből meríthettünk ötleteket. Felsőtárkányban Mesezenede foglalkozáson vehettünk részt, Maklárón a Szörnyvadászat titkait leshettük meg.

A Műhelynapok befejezésekként a KSZR működésének minőségbiztosítási alapjait vettük számba, különös tekintettel a korszerű könyvtárak kialakításának, a szolgáltatásokhoz való hozzáférésnek a követelményeire. Természetesen foglalkoztunk a személyi feltételek, szakképzettségek, továbbképzések fontosságával is.

Mindvégig partnereink voltak és előadásokkal aktívan közreműködtek az Emberi Erőforrások Minisztériuma Közgyűjteményi Főosztály vezetője és munkatársai, valamint a Könyvtári Intézet szakemberei is.

A KSZR Műhelynapok tanácskozásai alapján készült el az a szakmai ajánlás, amit a kiadvány tartalmaz.

Az Informatikai és Könyvtári Szövetség fontosnak tartja a kistelepülések könyvtári ellátásáért elkötelezetten tevékenykedők rendszeres információszerzését, tapasztalatcseréjét, ezért is vett rész örömmel a műhelynapok előkészítésében, szervezésében, lebonyolításában.

Budapest, 2015. június 1.

Ramháb Mária
elnök

Informatikai és Könyvtári Szövetség

AJÁNLÁS

A Könyvtárellátási Szolgáltató Rendszer (KSZR) a megyei könyvtár és az illetékességi területén lévő, 5000 főnél kisebb lakosságszámú település önkormányzata között kötött megállapodás alapján - a muzeális intézményekről, a nyilvános könyvtári ellátásról és a közművelődésről szóló 1997. évi CXL. törvény 64. § (2) bekezdés b) pontjában foglaltak megvalósítása érdekében - működő szolgáltatói rendszer a nyilvános könyvtári ellátás kötelező települési önkormányzati feladatának biztosításához.¹

A Könyvtárellátási Szolgáltató Rendszer működéséről szóló 39/2013. (V. 31.) EMMI rendelet megállapítja a megyei könyvtár által nyújtott szolgáltatásokra, valamint a kistépülési önkormányzat által a fenti törvény 64. § (3) bekezdése alapján működtetett Könyvtári, Információs és Közösségi Hely elnevezésű könyvtári szolgáltató helyre vonatkozó követelményeket. E rendeletben meghatározott követelmények teljesítéséhez a következő ajánlásokat tesszük közzé:

A KSZR országos hálózatában a települések Könyvtárellátási Szolgáltató Rendszerét alkotó főbb tényezők meghatározása differenciáltan történt. A KSZR egyrészt könyvtári célra kialakított épületben



Könyvtár, Információs és Közösségi Hely
Katymáron



A Csorba Győző Könyvtár könyvtárbusza

(könyvtárban) történő szolgáltatásközvetítést jelent, másrészt könyvtárbuszos ellátás keretében valósul meg.

A szolgáltató helyek, könyvtárbuszok szolgáltatásai kialakításának elsődleges követelménye a település helyi sajátosságainak figyelembe vétele szerint:

- a lakosság lélekszáma és kor szerinti összetétele,
- településszintű infrastrukturális/ intézményi besorolás: funkcióhiányos és funkciószegény falu, a nevelési-oktatási, kulturális, szociális és egyéb intézmények megléte és szolgáltatóképessége,
- munkahelyi ellátottság: helyi és ingázó munkavállalók aránya, szociokulturális környezet,
- meglévő infrastrukturális feltételek, azok fejlesztési lehetőségeinek számbavétele,
- szélessávú internet-elérési lehetőség települési lefedettsége,
- a helyi kulturális hagyományok és a civil szerveződések megléte.

Az ajánlás elsősorban arra törekszik, hogy a megadott mutatók megalapozzák a minősített szolgáltatások működési feltételeit és színvonalát, másrészt az egyes szolgáltató helyek fejlesztéséhez adnak számszerűsíthető támpontokat.

¹ 39/2013. (V. 31.) EMMI rendelet a Könyvtárellátási Szolgáltató Rendszer működéséről 1. § (1)

FELTÉTELEK

A KÖNYVTÁRI SZOLGÁLTATÓ HELY ÉPÜLETÉNEK ÁLLAPOTA ÉS ADOTTSÁGAI²



Külső tábla a könyvtár előtt és az épület falán Makláron



Jól olvasható tábla Nyárlőrincen



A könyvtár bejárata Dunaalmáson

ELÉRENDŐ ELLÁTOTTSÁGI SZINT

Az épület a település középpontjában, közforgalmi helyekhez közel helyezkedjen el.

Az épület legyen biztonságos, akadálymentesen használható, természetes megvilágítású, tiszta és rendezett.

Legyen komfortos, fűtése, világítása korszerű, költséghatékony.

A könyvtáráépület megközelítését a település területén útbaigazító tábla segítse. Az épületen elhelyezett külső tábla jól olvashatóan tartalmazza a szolgáltató hely megnevezését (Könyvtári Információs és Közösségi Hely), nyitva tartását, címét. A táblán szerepeljen a szolgáltató megyei könyvtár megnevezése is.

A könyvtár alapterülete tegye lehetővé a különböző szolgáltatásokhoz szükséges térkialakítást:

- állománycsoportok áttekinthető elhelyezését (elsősorban a felfületeken),
- számítógépes munkaállomások telepítését,
- olvasó- és tanulóhelyek biztosítását,
- kiscsoportos foglalkozások és kisebb létszámú programok megrendezését,
- a könyvtáros számára megfelelő munkakörnyezet kialakítását.

A Könyvtári Információs és Közösségi Hely alapterületének meghatározásakor figyelembe kell venni a településen működő kulturális és egyéb szolgáltató helyek meglétét.

A differenciált könyvtári szolgáltatások kialakításának optimális alapterülete 80-100 m², különösen, ha más közösségi hely a településen nem áll rendelkezésre. Az optimális alapterület teljesítését, meglétét a helyi sajátosságok befolyásolhatják, de a differenciált szolgáltatások egyidejű igénybevitelének intenzitását, valamint az állomány nagyságrendjét figyelembe véve az alapterületet arányosan növelni kell.

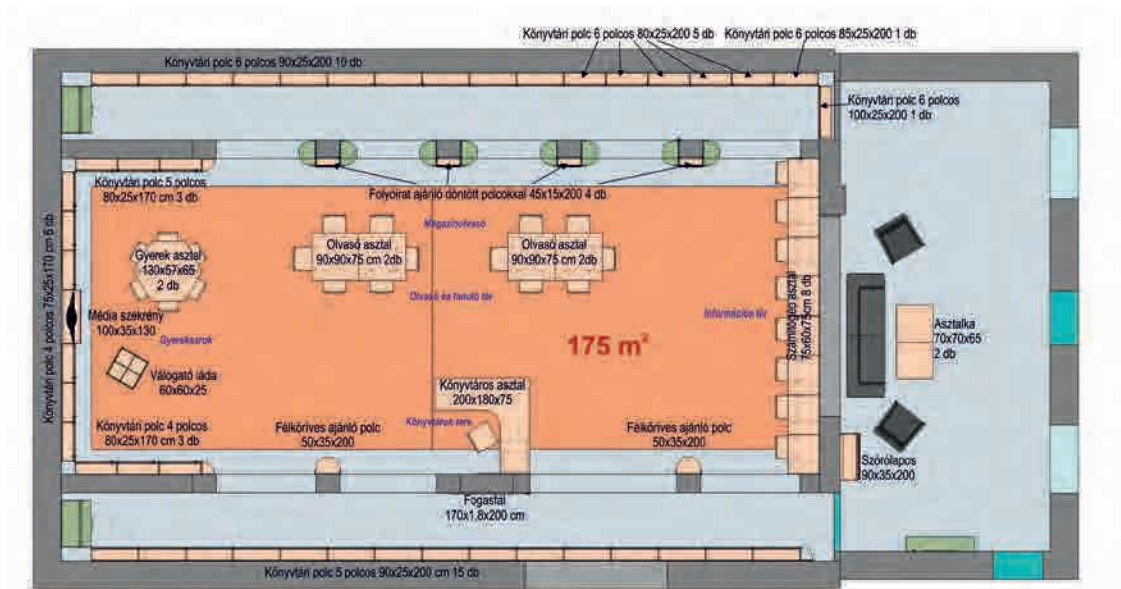
A KÖNYVTÁRELLÁTÁSI SZOLGÁLTATÓ RENDSZER MŰKÖDÉSE - AJÁNLÁS



A gyerekek birodalma Gerendáson



A könyvtáros ízléses munkakörnyezete Kimlén



Foktón a volt mozi épülete adhat otthont a differenciált könyvtári szolgáltatásoknak



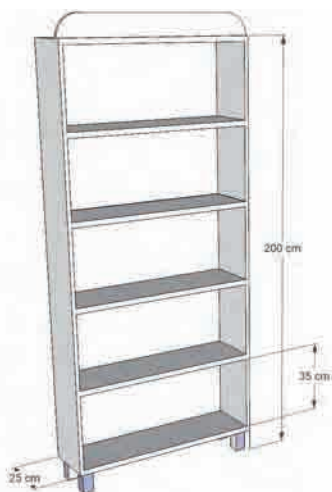
Az idősebb korosztály is helyet talált a könyvtárban Mátételkén



Ideálisak a körülmények a számítógépes oktatáshoz Tataházáán

FELTÉTELEK

A KÖNYVTÁRI SZOLGÁLTATÓ HELY BÚTORZATA



Szakirodalmi állomány Harkakötönyön



Harmonikus színvilág Kunszálláson

ELÉRENDŐ ELLÁTOTTSÁGI SZINT

Meghatározó a könyvtár belsőépítészeti megjelenése, amelynek legfontosabb elemei az egységes könyvtári célbútor, színben is összehangolt kiegészítőkkel.

Új könyvtári berendezés esetén ajánlott bútorok paraméterei:

Könyvespolcok ajánlott méretezése: max. 200 x 90 x 25 cm, 2,5 cm-es polcvastagsággal. A polcok szélessége természetesen a falak adottságaihoz kerül méretezésre.

A szépirodalmi állomány tárolásához 6 polcos, a szakirodalmi állomány tárolásához 5 polcos beosztással.

A gyermekirodalom tárolására szolgáló polcok max. 170 x 90 x 25 cm, 4 polcos beosztással, 2,5 cm-es polcvastagsággal

Válogatóláda a képeskönyvekhez 60 x 60 x 25 cm, 4 felé osztott differenciált mélységgel.

Folyóiratállvány felhajtható lappal 200 x 70 x 35 cm méretezéssel.

Olvasóasztalok, kárpitozott székek, gyerekasztal, gyerekszékek.

Számítógépes asztal székekkel, médiaszekrény, ruha- és táskatároló.

Többfunkciós könyvtáros asztal székekkel, kiegészítő tárolókkal.

Ülőpárnák, babzsákok.

Függönyök, szőnyegek, egyéb kiegészítő bútorok.

Kiállítási vitrinek, paravánok.³

Kettős funkciójú könyvtár kialakítása esetén biztosítani kell egy iskolai osztály egyidejű foglalkoztatásához szükséges berendezést.

A könyvtár nyilvános terei legyenek meleg burkolatúak (parketta vagy laminált padló), ami a bababarát és gyermekkörnyezet kialakításának alapja.

³ A helyi adottságoktól függően

A KÖNYVTÁRELLÁTÁSI SZOLGÁLTATÓ RENDSZER MŰKÖDÉSE - AJÁNLÁS



*Funkcionális berendezés a gyerekeknek
Pálmonostorán*



*Nagyobb gyerekcsoport foglalkoztatására is
alkalmas a könyvtár Bátyán*



*Olvasgatásra csábító berendezés Hercegszántó-
n a régi lapszámok tárolására alkalmas
polccal*



Többfunkciós térkihasználás Hajós



*Helyet kaptak a korszerű számítógépes
munkaállomások is Nyárlőrincen*



*Biztonságos, kellemes körülmények között
szokhatnak a könyvtári környezethez a babák
Akasztón*



*A képeskönyvekkel teli válogatóláda a kicsik
kedvence Garán is*

A KÖNYVTÁRELLÁTÁSI SZOLGÁLTATÓ RENDSZER MŰKÖDÉSE - AJÁNLÁS



Harmonikusan berendezett, impozáns könyvtár Tataházáán



A tágas térben kiállítási vitrin is elfér Bátyán



A szűkebb lehetőség kihasználására remek példa Dunaalmáson



A polcok feliratozása, a könyvek jelzetelése alapvető fontosságú



Apostagon külön polcon kaptak helyet az európai uniós információk



Felső-szentivánon babzsákokkal, ülőpárnákkal berendezett kuckó várja a gyerekeket



Vidám színekkel hódít a felpécsi könyvtár



Megérkeztek a kényelmes, minőségi kárpitozott székek Imrehegyre

FELTÉTELEK

A KÖNYVTÁRI SZOLGÁLTATÓ HELY MŰSZAKI FELSZERELÉSE: INFORMATIKAI ÉS ELEKTRONIKAI ESZKÖZÖK



Mobil eszközökkel gyorsan előadótérre alakítható a könyvtár Nyárlőrincen



A gyerekek számára Fajszon is rendelkezésre áll korszerű TV-készülék, DVD-lejátszó



A könyvtárosnak feladatai elvégzéséhez több eszköz is szükséges. Apostagon minden kéznél van.

ELÉRENDŐ ELLÁTOTTSÁGI SZINT

A könyvtári szolgáltató helynek rendelkeznie kell az elektronikusan, illetve interneten elérhető információk használatához, a könyvtár működtetéséhez, nyilvántartások vezetéséhez szükséges informatikai eszközökkel.

A szolgáltató helynek legalább két használói és egy könyvtárosi munkaállomással kell rendelkeznie.

Minden további számítógép szükségességét a napi átlagos látogatók egyidejű (óránkénti) internethasználatához kell igazítani.

Kettős funkciójú könyvtár esetében a gépek számát ugyancsak az egyidejű használók száma határozza meg.

WIFI hozzáférés kialakítása.

A megyei könyvtár mobil eszközparkkal segítse a kistélepüléseken megvalósuló rendezvényeket, programokat, oktatást.

További informatikai és multimédiás eszközök:

- kézi vonalkódleolvasó
- multifunkcionális berendezés (nyomtató, szkennel, fax, fénymásoló) min. 1 db
- korszerű TV, DVD-lejátszó, digitális fényképezőgép
- projektor, mobil vetítővászon, hangosító berendezések⁴



Korszerű számítógépek Páhin

⁴ Első lépés a korszerű számítógépek beszerzése, a többi eszköz a helyi igényeket figyelembe véve következhet

FELTÉTELEK

A KÖNYVTÁRI SZOLGÁLTATÓ HELY ELÉRHETŐSÉGE



ELÉRENDŐ ELLÁTOTTSÁGI SZINT

A könyvtári szolgáltató hely, mint közintézmény elérhetőségét a lakosság számára nyitva tartási időben telefonon is biztosítani kell.

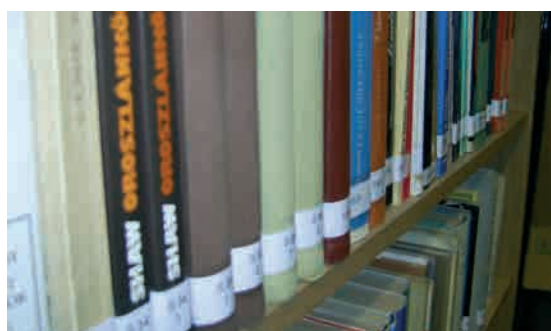
A korszerű információszolgáltatás alapvető követelménye a szélessávú internet és telefonkapcsolat.⁵

A Könyvtári Információs és Közösségi Hely szolgáltatásai, elérhetősége, információi legyenek hozzáférhetőek a település és a megyei könyvtár honlapján.

Készüljön a legfontosabb információkat, szolgáltatásokat népszerűsítő szórólap, tájékoztató kiadvány.

FELTÉTELEK

A KÖNYVTÁRI SZOLGÁLTATÓ HELY NYILVÁNTARTÁSI, TÁJÉKOZTATÁSI RENDSZERE



ELÉRENDŐ ELLÁTOTTSÁGI SZINT

A megyei könyvtár integrált könyvtári rendszere távoli hozzáféréssel biztosítsa a kistérségek számára a dokumentumállomány egységes nyilvántartását, a dokumentumok kölcsönzését, támogassa a 39/2013. (V. 31.) EMMI rendelet 3.§ 1-11. pontjában meghatározott szolgáltatások elérését.

A megyei könyvtárnak gondoskodnia kell a szolgáltató hely állományának leválogatásáról, kurrens retrospektív nyilvántartásba vételéről, feltárásáról.

A könyvtári állomány raktári rendjének fenntartása érdekében a dokumentumokat kiszállítás előtt a megyei könyvtárnak egységesen raktári jelzettel és vonalkóddal kell ellátnia.

A megyei könyvtárnak az állományellenőrzést az erre vonatkozó érvényes jogszabály alapján kell elvégeznie.

FELTÉTELEK

A KÖNYVTÁRI SZOLGÁLTATÓ HELY GYŰJTEMÉNYE



Megérkeztek az új könyvek Fülöpházára



*Befutottak az egri könyvtári szolgáltatás
gépkocsijai Parádsasvára*



*A bócsai gyerekek érdeklődve ismerkednek az
új könyvekkel*

ELÉRENDŐ ELLÁTOTTSÁGI SZINT

A könyvtári szolgáltatás alapját képező gyűjtemény nagyságának és összetételének elsősorban a helyi lakosság igényeihez kell igazodnia. Az állomány frissítése illetve az újdonságokhoz való hozzáférés lehetősége kiemelt jelentőségű, ehhez évi legalább négy alkalommal kell frissíteni az állományt tartós vagy ideiglenes letéttel.

Az egyéni igények teljesítésére elsősorban az Országos Dokumentum-ellátási Rendszer megyei könyvtárközi kölcsönzési szolgáltatását kell igénybe venni.

Az ezer fő alatti települések esetében évente legalább 150 cím beszerzése/hozzáférhetőségének biztosítása szükséges. Ennél nagyobb települések esetében a kínálat legalább 50 darabbal bővüljön ezer lakosonként.

A könyvtári szolgáltató helyen legyenek elérhetőek a település helyi kiadványai, helyi információs anyagai. Az igényeket figyelembe véve korosztályonként legalább 2-3 magazin, folyóirat álljon rendelkezésre.

A megyei könyvtárnak legalább háromévente foglalkoznia kell a frissítéssel arányos állománycsökkentéssel.

Kettős funkciójú könyvtár esetében a gyűjtemény kialakításánál és gyarapításánál figyelemmel kell lenni a nevelési-oktatási intézmény helyi pedagógiai programjára, a tanulók és a pedagógusok igényeire.

FELTÉTELEK

A KÖNYVTÁRI SZOLGÁLTATÓ HELY SZOLGÁLTATÁSAINAK IGÉNYBEVÉTELE



*Elégedett kaskantyúi gyerekek
(Fotó: Bahget Iskander)*

ELÉRENDŐ ELLÁTOTTSÁGI SZINT

A KSZR szolgáltatás legfontosabb célkitűzése, hogy szolgáltatásai a lakosság minél szélesebb köréhez eljussanak. Ennek érdekében a szolgáltató rendszerben együttműködő partnereknek mindent meg kell tennie. A szolgáltatás eredményességét rendszeresen, de legalább kétfévente összehasonlítható használói és partnerelégedettség-méréssel szükséges alátámasztani.

A szolgáltatások használatát folyamatosan dokumentálni kell (munkanapló vezetése, integrált könyvtári rendszerből kinyerhető adat-szolgáltatás, központi és helyi statisztikai adatok gyűjtése).

El kell érni, hogy a lakosság legalább 20 %-a a könyvtár regisztrált használójává váljon, s egy lakosra évente legalább 2,5 könyvtárlátogatás jusson.

FELTÉTELEK

A KÖNYVTÁRI SZOLGÁLTATÓ HELY NYITVA TARTÁSA



ELÉRENDŐ ELLÁTOTTSÁGI SZINT

A Könyvtári Információs és Közösségi Helynek a kistérség meghatározó jelentőségű köz-szolgáltató helyévé kell válnia. Ennek érdekében arra kell törekedni, hogy a lakosság minél hosszabb időben tudja igénybe venni a szolgáltatásokat. Célszerű a délelőtti és délutáni nyitva tartási órákat a hét napjain azonos időben meghatározni. Minden szolgáltató helyen - az érvényben lévő jogszabályt figyelembe véve - biztosítani kell a hétfői nyitva tartást is.

Olyan nyitva tartást kell megállapítani, amely hozzájárul a szolgáltatási mutatók teljesítéséhez. A nyitva tartási időt a szolgáltatási megállapodásban rögzíteni kell, amelytől eltérni csak a két fél egyeztetett álláspontja esetén lehetséges.

FELTÉTELEK

A KÖNYVTÁRI SZOLGÁLTATÓ HELY SZEMÉLYI FELTÉTELEI



Szakmai nap Kecskeméten a szolgáltató helyek könyvtárosainak



Személyes konzultáció Bugacpusztaházán

ELÉRENDŐ ELLÁTOTTSÁGI SZINT

A könyvtári szolgáltatás eredményességének alapja a szolgáltatást nyújtó személy felkészültsége, alkalmassága, elkötelezettsége. Képessítési előírásaira a 39/2013. (V. 31.) EMMI rendelet 5.§ (1) bekezdés g) pont szempontjai iránymutatók.

A szolgáltatás részeként gondoskodni kell a személyzettel való folyamatos kapcsolattartásról, szakmai segítségnyújtásról. Évente legalább két alkalommal – szükség esetén kisebb csoportokban – továbbképzést kell szervezni a legfontosabb szakmai ismeretek átadására, a szolgáltatások közös értékelésére, amelyen a könyvtáros részvételét a fenntartónak lehetővé kell tenni.

A megállapodásban rögzíteni kell, hogy személyi változás esetén a megyei könyvtárat időben értesíteni kell, akinek nem csak a soron kívüli állományellenőrzést és eszközleltárt szükséges elvégeznie, hanem az új személy betanítását is.

FELTÉTELEK

A KÖNYVTÁRI SZOLGÁLTATÓ HELY RENDEZVÉNYEI



Internethasználói tanfolyam Ácsteszerén

ELÉRENDŐ ELLÁTOTTSÁGI SZINT

A könyvtári szolgáltató helyek egyik fő feladata a helyi közösség szervezésének, együttműködésének támogatása, közösségi szolgáltatások biztosítása.

Nagy hangsúlyt kell fektetni az együttműködési lehetőségek kiaknázására a nevelési-oktatási intézményekkel, civil szervezetekkel, egyházakkal, vállalkozókkal.

A közösségi szolgáltatásban kiemelt figyelmet kell fordítani a lakosság digitális írástudásának fejlesztésére, a megyei könyvtárnak a tanfolyamok megszervezéséhez szakembert és szükség esetén mobil géppark kihelyezését biztosítani kell.



A tinikkel találkozik Sohonyai Edit író Garán



Felnőttek számára szervezett program Makláron

A megyei könyvtárnak évente legalább négy alkalommal kell olyan könyvtári programokat kínálni – kiállítás, előadás, játékok, versenyek stb. –, amelyek iránt a helyi lakosság érdeklődik. Ösztönözni és segíteni kell a helyi események szervezését, ugyanakkor törekedni kell arra, hogy a szolgáltató helyek mindegyike részt vegyen a kiemelt országos programokban, az Országos Könyvtári Napok rendezvénytárában és az Internet Fiestán.

A programokat a helyben szokásos módon – honlap, meghívó, plakát, szórólap, helyi média – közzé kell tenni egységes arculati megjelenítéssel.

A rendezvények résztvevőinek számát rögzíteni kell, az eseményeket fotóval is dokumentálni szükséges.



Puszirablás Petőfiszálláson az Ünnepi Könyvhéten Vig Balázssal

A KÖNYVTÁRELLÁTÁSI SZOLGÁLTATÓ RENDSZER MŰKÖDÉSE - AJÁNLÁS

Az 500 lakos alatti településeken - földrajzi elhelyezkedésüktől függően - a könyvtárbuszos szolgáltatás ajánlott.

FELTÉTELEK

KÖNYVTÁRBUSZ KÜLSŐ ÁLLAPOTA



A nyíregyházi „Guruló könyvtár” indulásra kész

ELÉRENDŐ ELLÁTOTTSÁGI SZINT

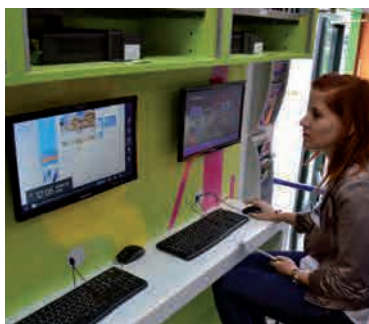
A könyvtárbusz feleljen meg a közlekedésbiztonsági normáknak, az akadálymentes használat követelményeinek.

Külső megjelenése, feliratozása kapcsolódjon a könyvtári szolgáltatáshoz, legyen érdeklődést keltő.

A könyvtárbusz megállóhelye a település központjában, közforgalmi helyekhez közel, lehetőleg fedett formában kerüljön kialakításra, a pontos menetrend feltüntetésével. Előnyt jelent, ha a könyvtárbusz egy adott közösségi épület előtt tud szolgáltatást nyújtani, amely kiegészítheti a szolgáltatási lehetőségeket.

FELTÉTELEK

KÖNYVTÁRBUSZ BELSŐ ÁLLAPOTA



Az impozáns külső jól felszerelt, látványos, már-már futurisztikus belsőt takar a pécsi buszon

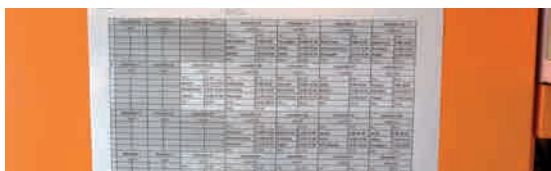
ELÉRENDŐ ELLÁTOTTSÁGI SZINT

A felépítmény berendezése (bútor, technikai, számítástechnikai eszközök) feleljen meg a korszerű könyvtári és használói elvárásoknak, tegye lehetővé az állomány biztonságos szállítását. Kerüljön kialakításra olvasói és játéksarok, mely alkalmas a multimédiás szolgáltatások igénybevételére is.

A buszon legyen legalább három olvasói és egy könyvtárosi internetes elérhetőségű munkaállomás.

FELTÉTELEK

KÖNYVTÁRBUSZ SZOLGÁLTATÁSI IDEJE



A buszban kifüggesztett pontos „menetrend” nagyon fontos eleme a szolgáltatásnak

ELÉRENDŐ ELLÁTOTTSÁGI SZINT

Megállónként olyan szolgáltatási időt kell biztosítani, amely hozzájárul a szolgáltatási mutatók teljesítéséhez, de kéthetente legalább másfél óra szolgáltatási időt kell nyújtani. A szolgáltatási időt a szolgáltatási megállapodásban rögzíteni kell, amelytől eltérni csak a két fél megállapodása esetén lehetséges.

FELTÉTELEK

Könyvtárbusz személyi feltételei



A könyvtáros személye nagyon fontos ennél a szolgáltatásnál is – a pécsi busz könyvtárosa

ELÉRENDŐ ELLÁTOTTSÁGI SZINT

A könyvtárbuszos szolgáltatás megköveteli a megfelelő személyzet alkalmazását. 1 fő könyvtáros és 1 fő gépkocsivezető biztosítja alkalmanként a szolgáltatás elérését, melyet a felkeresett településen egy állandó kapcsolattartó segíthet az önkormányzat és a szolgáltató közötti megállapodásnak megfelelően. A kapcsolattartó feladata: a dokumentumok, kérések összegyűjtése a látogatások közötti időpontban; közreműködés a helyi program-szervezésben; a használói elégedettségmérések lebonyolításának támogatása.

FELTÉTELEK

Könyvtárbusz gyűjteménye



A gyűjtemény kialakítása praktikus, átgondolt

ELÉRENDŐ ELLÁTOTTSÁGI SZINT

A könyvtárbuszon elhelyezett gyűjtemény kialakítása esetén a szolgáltató helyeknél megfogalmazott szempontok az irányadók.



FELTÉTELEK

Könyvtárbusz szolgáltatásai



A nyíregyházi könyvtárbusz szolgáltatásai

ELÉRENDŐ ELLÁTOTTSÁGI SZINT

Az alapvető szolgáltatások teljesítéséhez a telepített szolgáltató helyeknél megfogalmazott szempontok az irányadók.

PILLANATKÉPEK



Apostag



Felsőtárkány



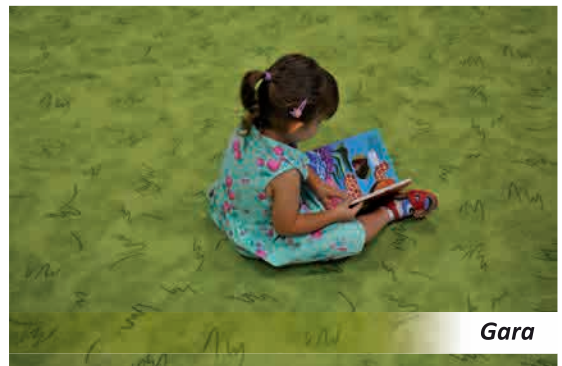
Mikófalva



Váckisújfalu



Felsőtárkány



Gara



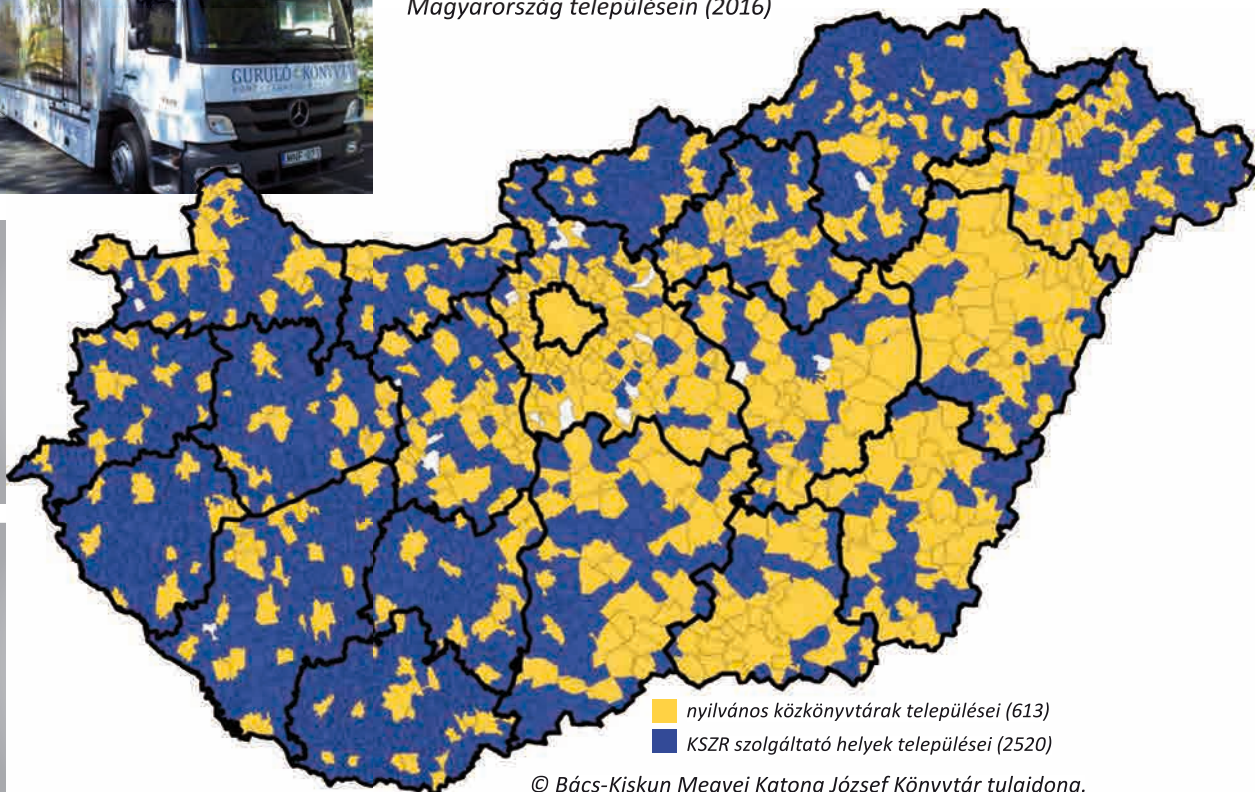
Könyvtárbusz I. - Pécs



Maklár



Nyilvános közkönyvtárak és könyvtári szolgáltató helyek Magyarország településein (2016)



© Bács-Kiskun Megyei Katona József Könyvtár tulajdona.
Minden jog fenntartva.



Az Ajánlást készítették:

Ramháb Mária – Bács-Kiskun Megyei Katona József Könyvtár, Kecskemét

Tózsér Istvánné - Bródy Sándor Megyei és Városi Könyvtár, Eger

Közreműködtek a KSZR Munkacsoport tagjai:

Fehér Miklós - Könyvtári Intézet, Budapest

Kiss Gábor - Deák Ferenc Megyei és Városi Könyvtár, Zalaegerszeg

Dr. Szabolcsiné Orosz Hajnalka - Csorba Győző Könyvtár, Pécs

Venyigéné Makrányi Margit – II. Rákóczi Ferenc Megyei és Városi Könyvtár, Miskolc

A munka irányításában, koordinálásában részt vettek
az Emberi Erőforrások Minisztériuma Kultúráért Felelős Államtitkárság
Közyűjteményi Főosztályáról:

Dr. Sepsey Tamásné dr. Vigh Annamária – főosztályvezető

Dr. Kenyéri Katalin – közigazgatási tanácsadó, könyvtári és jogi referens

Sőrény Edina – vezető tanácsos, könyvtári és EU szakreferens



Kiadja a Bács-Kiskun Megyei Katona József Könyvtár
2., átdolgozott kiadás. Kecskemét, 2016

Felölés kiadó: Ramháb Mária

Nyomdai előkészítés: Maczkóné Káldi Zsuzsa

Nyomda: Print2000 Nyomda Kft.

